

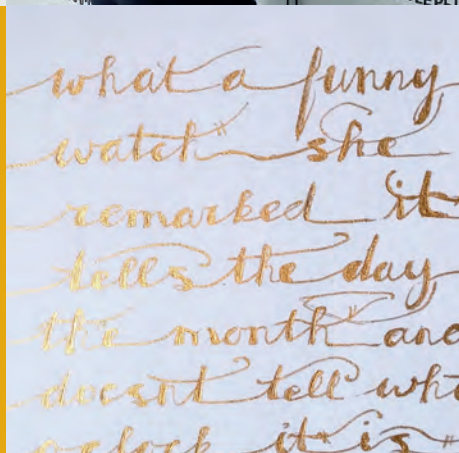
Letter

JOURNAL

JE DAGELIJKS LEVEN
IN HANDLETTERING

tekst & illustraties:
KARLIJN VAN DE WIER

www.kosmosuitgevers.nl

Tekst en illustraties: Karlijn van de Wier

Vormgeving omslag en binnenwerk: Casper Boot,
Zilverblauw

Foto's: Karlijn van de Wier

© 2017 voor de Nederlandse taal: Kosmos Uitgevers,
Utrecht/Antwerpen

ISBN 978 90 4391 978 4

NUR 400

Alle rechten voorbehouden / All rights reserved

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/
of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie,
microfilm of op welke andere wijze en/of door welk
ander medium ook, zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van de uitgever.

Deze uitgave is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid
samengesteld. Noch de maker, noch de uitgever stelt zich
echter aansprakelijk voor eventuele schade als gevolg van
eventuele onjuistheden en/of onvolledigheden in deze
uitgave.

Inhoud

Handlettering: Letters leren tekenen	4
Materialen	6
Hoe werkt dit notebook?	8
Van enkele lijn naar verdikte letter	10
De letter 'aankleden'	14
De schreefletter	18
De sjieke schreefletter	21
<i>Handige hulplijnen</i>	<i>24</i>
Serieus dikke letters	27
Dubbele letters	30
Diepte in letters	32
<i>Fout? Inspiratie!</i>	<i>34</i>
<i>Van hulplijnen naar tekstvakken</i>	<i>36</i>
<i>Smal en hoog of laag en breed</i>	<i>40</i>
Letters aankleden	46
Letters uitkleden	49
Scriptletters	50
Dubbele scriptletters	56
Brushletters	60
Letters verder aankleden	68
<i>Variatie door witruimte</i>	<i>72</i>
<i>Tekstvlakken in vorm</i>	<i>74</i>
<i>Banners</i>	<i>78</i>
<i>Stijlelementen</i>	<i>84</i>
<i>Compositie</i>	<i>88</i>
Thanks!/Fotoverantwoording	94
Notities	96

Handlettering: Letters leren tekenen

Handlettering is het tekenen van letters. Het heeft wat mij betreft nauwelijks iets met schrijven te maken. 'Jij hebt een mooi handschrift', hoor ik regelmatig. Prachtig is dat, mijn handschrift ziet er niet uit! Ik kan niet eens een fatsoenlijke W schrijven -waarbij ik de stok in het midden nogal eens oversla- wat niet heel handig is met desbetreffende letter in je achternaam. Handlettering is een ander verhaal: ik ga letters tekenen waardoor ik ineens geduld heb om die mooie vormen neer te zetten. Ik bouw de letters in stappen op.

Op die manier heb ik mezelf leren handletteren: héél goed kijken waar letters nu eigenlijk uit bestaan. Door steeds een laagje toe te voegen, krijgt een letter een bepaalde uitstraling. Andersom kun je door goed kijken ook zien uit welke 'laagjes' een letter is opgebouwd. Dat ga ik je in dit boek laten zien. Verwacht geen precieze typografische regels of benamingen: voor mij is handlettering ook het maken van bijv. wiebelige letters. Ik wil maken wat ik mooi vind en niet steeds hoeven denken hoe het hoort. Natuurlijk geef ik een hoop handige tips, want die leuke rommelige letters komen het best tot hun recht met een paar handigheidjes die ze tot een mooi geheel maken.

Goed kijken is de basis voor mooie tekeningen en dat maakt dat het zo ontzettend ontspannend is! Alleen bezig zijn met kijken naar wat je maakt en je hand die verse inkt op het papier zet, heerlijk.

Ik kom vanuit een ontzettend denkend -en observerend- werkveld, namelijk dat van de Pedagogiek. Tijdens het afstuderen had ik bedacht dat ik daarna iets creatievers wilde doen en startte mijn eigen bedrijf. Rondde vervolgens een opleiding interieurstyling cum laude af. Daar merkte ik dat het tekenen me goed afging en ik dook in de wereld van sketchbooks en art journals. Wow, wat een verrukking! Ik had een nieuwe workshop nodig die meer bij me paste en startte met de workshop Handlettering. Dat werd het begin van één groot letteravontuur, waardoor ik de afgelopen jaren overal letters op heb mogen tekenen: 15 meter lange muren van bedrijven, in prachtige magazines en op koffiekopjes van BN'ers.

Gigantisch, kleiner, op een bijzondere plek of gewoon op papier: letters tekenen doe ik overal volgens hetzelfde recept. Ik bouw letters in stappen op, zorg voor voldoende contrast tussen de lettertypes en combineer naar hartenlust binnen mijn lettercollectie. Vrijwel alle lettertypes die ik gebruik, komen steeds terug in een net andere variatie of combinatie. Op die manier zoek ik bijna nooit naar inspiratie. Die komt tussendoor, als ik ineens op straat zit te staren naar een mooi lettertype. Een avondje creatief zijn begint voor mij in ieder geval nooit op Pinterest: vrije avond voorbij, een hoop zogenaamde inspiratie (of inmiddels frustratie) en geen streep op papier. Letters tekenen is gewoon gaan doen. Niet wachten op het perfecte moment, de perfecte pen of de juiste inspiratie. Hoe dan, waar begin ik? Kijk, daar heb je deze letter journal voor!

KARLIJN

Hoe werkt dit notebook?

Teken je dagelijks leven in letters! Ik wil je handlettering leren en wel op een heel laagdrempelige manier. Ik ben er namelijk van overtuigd dat je het beste en leukste leert door lekker te doen. In dit boek daarom geen klassieke alfabetjes of heel veel stap-voor-stap oefeningen: we gaan gewoon beginnen! Oefenen kan namelijk ook meteen met het woord dat je uiteindelijk wilt handletteren, daarvoor hoeft je niet eerst het hele alfabet te kunnen. Zo vind ik leren zelf veel leuker.

In ieder hoofdstuk laat ik zien hoe je letters steeds een stapje verder kan aankleden en combineren. Tegelijk neem ik je mee door een alledaagse dag.

Misschien handletter je al langer en ken je het gevoel dat je niet weet welke tekst te handletteren, want veel quotes zijn al gedaan. Nu kun je direct aan de slag, want ik nodig je na ieder voorbeeld uit om zelf pagina's te vullen met jouw persoonlijke leven: hoe drink je je theetje, hoe saai is jouw to-do-lijst en wat sleep jij mee in je tas? Zo heb je inspiratie voor tekst om te handletteren én direct een leuk verslag van jouw gewoon bijzondere leven!

Oh, en heel praktisch om te weten: stiekem heb ik er wel alfabetjes in gestopt, maar dan wel in de vorm van hele pagina's gevuld met woorden (waar alle 26 letters sowieso in voorkomen). Ik wil je leren goed te kijken naar hoe een letter tot stand komt, in plaats van de letters alleen na te maken.

Verwacht trouwens geen lijntjes pagina's om te oefenen: ik geef je de vrije ruimte binnen de pagina's met een kader, om rondom een vraag zoals 'my travel style' jouw favorieten in handlettering in te vullen.

Met de foto's laat ik je zien waar je handlettering kan toepassen in je dagelijkse omgeving(en). Gebruik het om je boodschappenlijstjes, koffiekopjes of ramen te verrijken. Zin om te starten? Ik begin, vul jij aan?

Diepte in letters

Ieder lettertype komt tot leven als je 'm diepte geeft door schaduwen toe te voegen. Dat is best een lastig iets om te leren als je het nog nooit hebt gedaan. Mijn diepte laat ik meestal rechts en onder aan de letters vallen. Ik stel me voor dat er licht van linksboven komt, waardoor de schaduw rechts en onder de letter valt. Ik heb drie manieren om het je te laten zien.

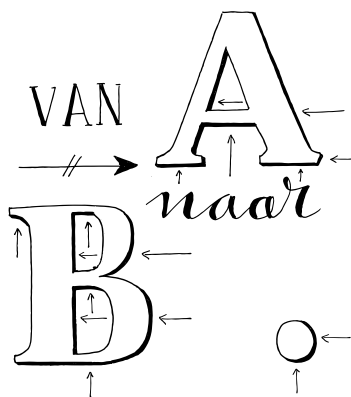
1. Trek vanaf ieder hoekpunt van de letter een lijntje naar rechtsonder. Zorg dat de richting van de lijn hetzelfde blijft en houd de lengte van iedere lijn gelijk. Verbind deze punten en kleur het ontstane vlak in. Begin ook eens met een E of F.

2. Dat wordt al lastiger bij rondlopende letters: waar begint en eindigt de diepte precies? Zet langs de hele letter streepjes van gelijke lengte en in dezelfde hoek van de letter af. Zodra je merkt dat je over de letter heen begint te tekenen, stop je. Op die manier ontstaat de diepte 'vanzelf'. De beginaanzet ligt altijd aan de letter vast. Vergeet ook niet langs de 'gaten' in letters te lopen.

3. Beschouw je letter puur als een object. Zet eerst rechts van het object een extra donkere lijn. Probeer het niet te veel te snappen of te bedenken. Kijk naar de vorm en zie: in de gaten zet ik ook een extra zwarte lijn. Waar loopt de lijn van je vorm? Rechts daarvan maak je wat extra zwart. Hetzelfde doe je daarna nog eens: waar zit ik onder de letter? Plak daar ook wat extra zwart tegenaan en verbind het met je diepte die je voor rechts maakte.

Tip: Maak ook eens de diepte met alleen een lijntje, zonder het direct te verbinden met de letter.

Smal en hoog of laag en breed

Zoals een tekstvak je kan helpen om netter te werken, kan het je ook dwingen om groter of kleiner te werken. Op die manier kunnen nieuwe lettertypes ontstaan. Het gaat in tegen je gevoel van letters schrijven en dat is nu net de bedoeling. Dit helpt je bij het idee dat de letters maar lijnen zijn, waar jij die beschikking over hebt. Neem gerust afscheid van het idee dat een O rond is, het zijn twee verticale lijnen met een afgeronde boven- en onderkant. Een A is een soort driehoek, waarvan de bovenste punt het midden van je lettervak raakt en de poten in de uiteinden staan. Hoe smal die uiteinden ook zijn.

Tip: Zet eens een serieus smal en hoog tekstvak op. Zorg dat je letters erin passen én ze niet tegen elkaar geplakt zitten.

BLOEMEN
= kopen =

Tip: Neem gerust afscheid van het idee dat een O rond is, het zijn twee verticale lijnen met een afgeronde boven- en onderkant.

FOTOGRAFEREN

Tip: Varieer eens met de hoogtes van de horizontale stokken in de letters en combineer hoogteverschillen in 1 woord.

ART JOURNAL
≡ TEKENEN ≡

Tip: Zoals je heel smal en hoog kunt werken, kun je ook heel laag en breed werken. Rek maar eens wat lettertypes uit!

KRING
LOOP
winkelen

THIS IS WHAT I
LOVE
= to do =

Scriptletters

De scriptletter, ofwel het aan elkaar schrijven zoals we dat vroeger op school leerden. Een heel dankbaar lettertype om te combineren met de rechte letters die je tot nu toe hebt geoefend, omdat het zo mooi sierlijk in contrast is. Hoe ging-ie ook alweer? Zorg dat je het lettertype eerst onder de knie hebt - kalk gerust een heel vel vol om het weer in je systeem te krijgen - voor we erop los gaan.

We hebben het zo geleerd dat je de stok naar beneden zet en netjes over diezelfde lijn weer naar boven gaat. Een O sluit je netjes dicht en over dezelfde lijn ga je weer terug.

Weet je het weer? Mooi, dan gaan we er nu mee rommelen.

Tip: Ook hier neem je letterafstand, dus zorg ervoor dat de letters - buiten het stuk dat ze verbindt - niet tegen elkaar geplakt zitten.

a cup of tea

Script losse pols

Als je het aaneenschrijven beheerst en voelt hoe dit ook alweer ging, kun je het nu voor handlettering interessanter maken. Zorg dat je arm vrij kan bewegen, gooi je pols los en vergeet alles over het netjes aansluiten van de lijnen: slinger de scriptletter op papier en lus erop los. Dit doe je trouwens met je pen wat vlakker op papier, niet rechtop in schrijfstand. Op deze manier ben je flexibeler. Zie je hoe het lettertype karakteristieker en interessanter wordt? Doe het nog eens en nog eens. Net zolang tot je tevreden bent over je losse-pols-aan-elkaar-schrift.

Tip: De stokken waarvan je eerder leerde om hier netjes over terug te gaan, trek je nu hier en daar juist mooi uit elkaar, dat is tof, zie je dat?

bakkie koffie

Script oude mannen

Zoals je met het recept van 'verdikken' of 'diepte maken' over een letter kunt gaan, kun je ook de enkele lijn al met een bepaalde houding op gaan zetten. Bij het opzetten van de scriptletter met losse pols, doe je dat eigenlijk ook al. Ik wil je nu het, wat ik noem, oude-mannen-handschrift leren, omdat het me doet denken aan zo'n mooie karakteristieke brief van een doorleefde hand van opa's.

Je schrijft gewoon aan elkaar, maar maakt de verbindingsstukken tussen de letters langer. Iedere letter die je onderweg tegenkomt, maak je wat smaller en hoger.

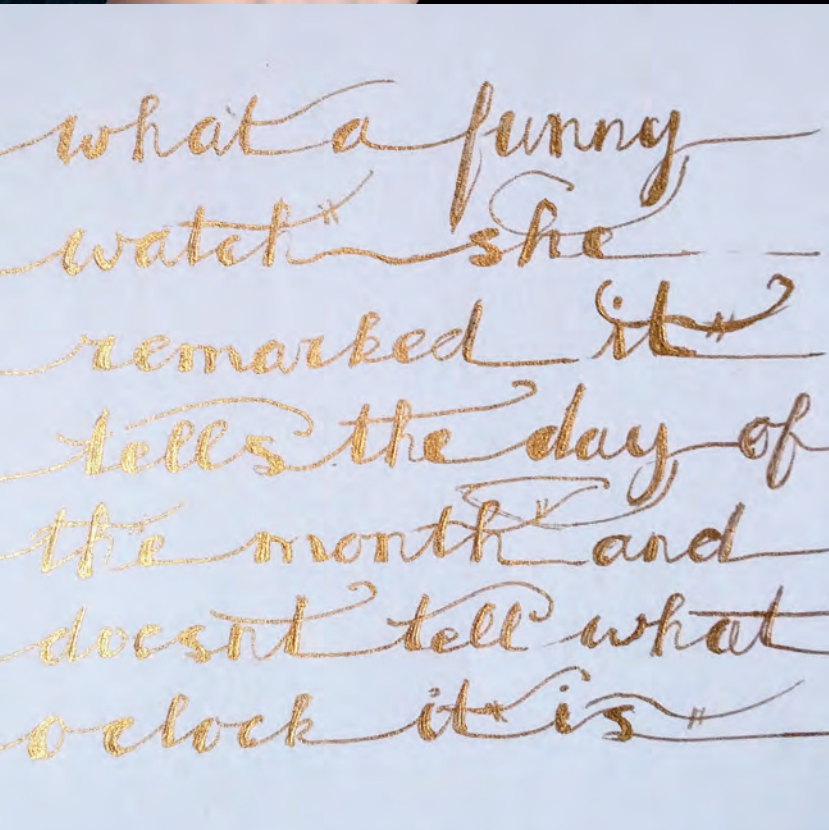
jenever

Script verdikken

Ook de scriptletter kun je verdikken, waarbij je steeds de neergaande lijn wat extra aanzet. Dit lettertype is net één grote O, want de eigenlijk rechte stokken van dit lettertype, lopen steeds vrij rond door in de volgende letter. Eindig het dikke stuk van de letter dus steeds een beetje haaks op die ronding van de letter en ga niet dik mee in het horizontale, liggende deel van de letter.

chocomel

latte macchiato soja
verse muntthee met
honing luxe koffie
met siroop of zelfs
whiskey rooibos
thee ijskoffie decafé
aqua chai latte

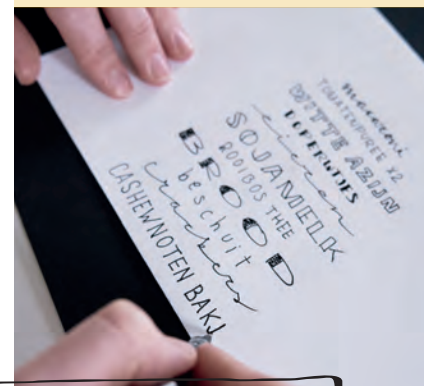
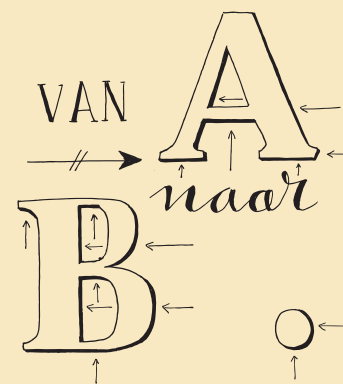
=STOP=
WAITING
for
FRIDAY
THE TIME IS NOW!

Letter JOURNAL

JE DAGELIJKS LEVEN
IN HANDLETTERING

Teken je dagelijks leven in letters! Van ochtendritueel tot favoriet gerecht. Leer toffe lettertypes opbouwen met veel tips en voorbeelden, en leg tegelijk je alledaagse activiteiten vast in mooie handlettering. Zo maak je dit boek tot een persoonlijk journal. Karlijn leert je veel verschillende letters te tekenen, en geeft inspiratie hoe je die ook kan gebruiken als poster en wandtekening voor je interieur of een superleuk kaartje. In dit letter journal vind je alle tips om handlettering te leren, veel foto's ter inspiratie en ruimte om zelf letters te tekenen.

Handlettering kan overal, en Karlijn laat je zien hoe!

www.karlijnvandewier.nl

9 789043 919784

www.kosmosuitgevers.nl

KOSMOS

NUR 400

Kosmos Uitgevers,
Utrecht/Antwerpen